

VEŠTINA PISANJA – OD VOĐENOG DO SAMOSTALNOG PISANJA

NIKICA STRIŽAK

CENTAR ZA SRPSKI KAO STRANI JEZIK

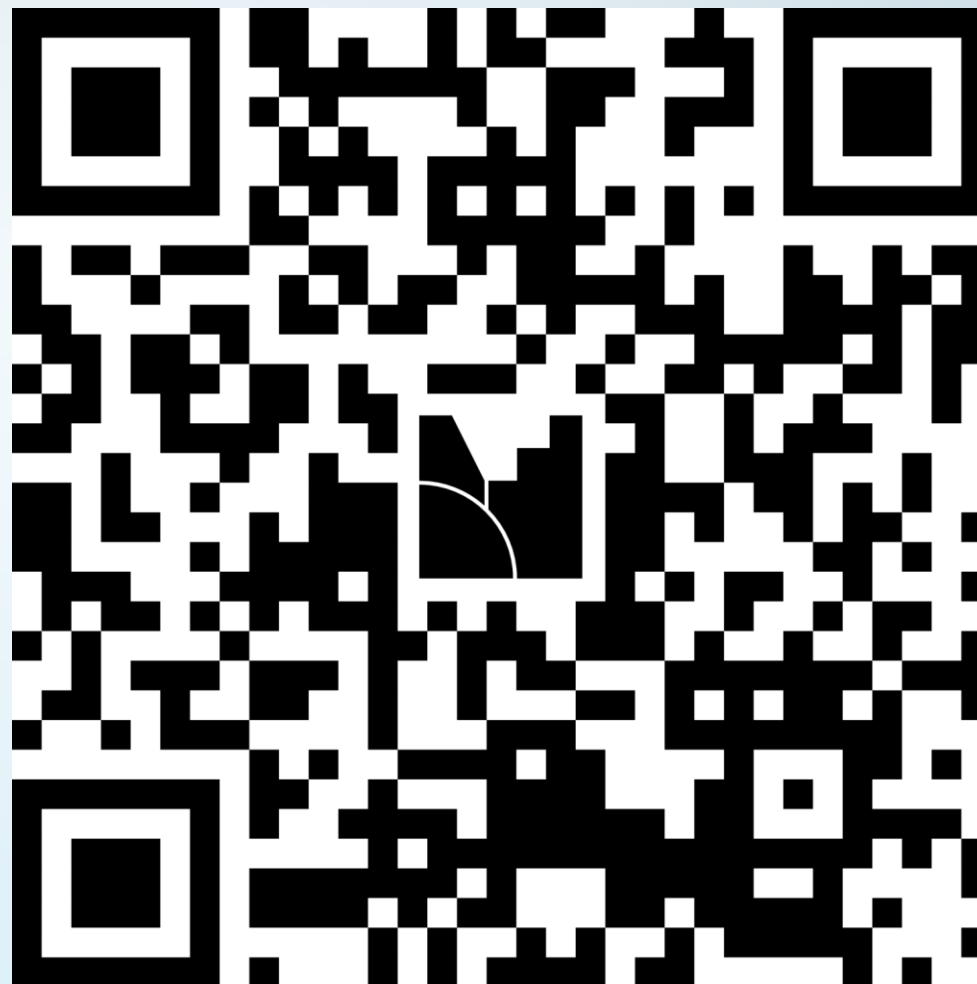
FILOLOŠKI FAKULTET UNIVERZITETA U BEOGRADU

-
- Zašto ova tema...
 - Kojoj veštini, po slobodnoj proceni, posvećujete najviše vremena u svojoj učionici?

KREĆEMO OD KRAJA
PROCESA – **SASTAV**

[menti.com](https://www.menti.com)

3825 9619

ISKUSTVO SA UZRASTOM 18+

- Kao najbolje teme pokazale su se one koje su nastale **na osnovu žive diskusije na času.**
- Drugi važan „trik“ jeste tema koja je postavljena kao ubeđivanje da nešto treba ili ne treba da radim – *ubedi i/ili poduči nastavnika.*
- *Standardne teme tipa napiši pozivnicu, uputstvo i sl. kao da novije generacije slabije inspirišu.*

ZNAMO...

... DA JE **VEŠTINA PISANJA U DRUGOM JEZIKU** NAJSLOŽENIJA I DA SE RAZVIJA POSLEDNJA U PROCESU UČENJA JEZIKA.

Šta je tačno teško u pisanju?

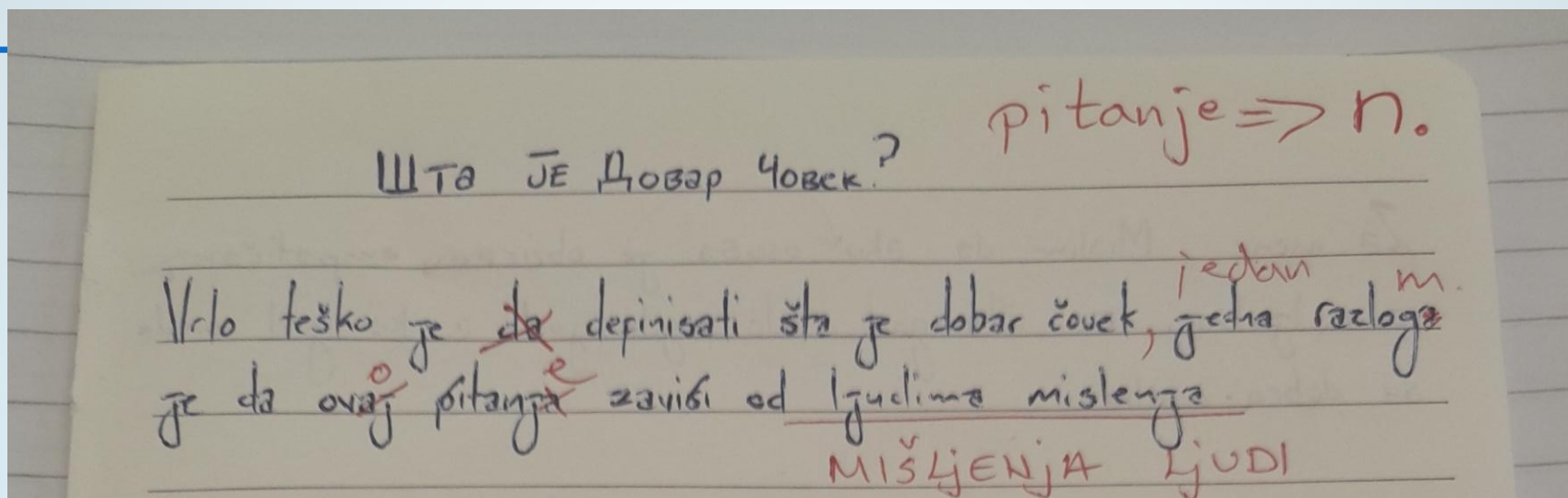
Nije dovoljno znati gramatiku (i pravopis) i odgovarajuću leksiku, nego je neophodno znati šta je u **nekom kontekstu** funkcionalno, očekivano i prikladno.

DA LI JE TEŽE RAZVIJATI ILI OCENJIVATI VEŠTINU PISANJA...

Безбедност ~~и~~ запосленост ~~и~~
Држава мора да гарантује добро образовање јер је –
образовање веома основно, налазимо се у свету где је
образовање спасоносна милост.

и ~~није~~ добро, не можемо

DA LI JE TEŽE KADA ĐACI KORISTE ILI NE KORISTE AI... 😊

Izabrala sam da kao ispravno ponudim lakše rešenje – jedan razlog, a ne jedan od razloga. Ova varijacija može biti deo narednog časa bavljenja ovim tekstom. **Na koji još način možeš reći ovaj deo rečenice?**

Da li biste ispravili još nešto i ima li još nešto što može biti ispravna varijacija?

NE MORAMO ISPRAVITI SVE, I OVO JE PREVIŠE:

Mislim da nema konkretna definicija ovog pitanja, ali ima načini koji bismo koristili da definišemo dobrog čoveka.

Prvo, zavisi od ^{TOGA} gde je ovaj ^{KONKRETNI} specifičan čovek kojeg pogledamo i takođe ^{od} njihovog ^e situacija ^e na vreme kada pogledamo. Zato što lokacija utiče ^{NA TO} kako ljudi žive i ponašaju se.

Ljudi su stvorenja koja ^u žive ^{to} ne društva a znači ^{DA NE} ~~nemoguće~~ da
žive sami ^{NEGO} ~~ali~~ sa drugim ljudima pa onda treba ~~nam~~ da
razumemo s kim ~~ovaj~~ osoba živi, ako treba ~~nam~~ da
razumemo da li je dobra osoba. ✓

Komunikativna veština - 4

Bogatstvo leksike i njena tačna
upotreba - 2

Tačna upotreba morfosintaksičkih
struktura- 2

Pravopis i interpunkcija - 1

Koherentnost i kohezija - 1

Ukupno: 10 poena

14:34 ✓✓

POVRATNA INFORMACIJA

- Može se direktno ispraviti greška davanjem tačnog oblika.
- Može se samo označiti gde je greška i tražiti da učenik sam ustanovi i ispravi grešku.
- *metalingvistički fidbek* – to su komentari tipa „proveri slaganje u rodu“, „proveri direktne objekte u tekstu“
- Mogu se ispravljati **samo greške jednog tipa**, a sve drugo da se ostavi za neki naredni put (ili za nikad). Npr. samo dativi ili samo perfekat.

OCENJIVANJE

- Neki autori smatraju da je ocenjivati **portfolio**, odnosno ukupan rad studenta u toku jedne godine, mnogo objektivniji i „pošteniji“ način vrednovanja postignuća od testiranja na kraju godine ili semestra, gde će jedan pisani rad biti ocenjen bez obzira na inspirativnost teme, vreme i u kakvom je psihičkom stanju bio student na dan ocenjivanja.
- Imate li iskustva sa prikupljanjem radova i pravljenjem portfolija?

ČITANJE ZARAD PISANJA – POSEBNA VRSTA ANALIZE TEKSTA

- Zajedno se analizira tekst: šta je tema, kojim rečima autor uvod svoj stav, šta pretpostavlja da čitalac već zna (što nije izrečeno u tekstu), kako iskazuje da se sa nečim slaže, kako iskazuje da se sa nečim ne slaže, kako završava izlaganje...
- Zatim učenici pišu **imitirajući** identifikovane elemente.

AKTIVNOST: PROŠIRIVANJE ZADATE REČENICE BEZ PROMENE OSNOVNE STRUKTURE REČENICE

- Putujemo na ekskurziju sutra.
- _____ putujemo na ekskurziju u _____ sutra _____.
- **Mogućnosti su velike, treba voditi računa o redu reči ako glagol nije u prezentu.**
- Gledali smo film.
- Juče smo gledali jedan stari film o Srbiji.

VARIJACIJA: USLOŽNJAVANJE REČENIČNE STRUKTURE

- Teško mi je da pišem na srpskom.
- Iako _____, teško mi je da pišem na srpskom.
- _____ dobro govorim srpski, teško mi je da pišem na srpskom.

KAKO VEŽBATI KOHEZIJU?

- Dobar tekst nije zbir gramatički tačnih rečenica, ali vrlo dugo u početnim fazama učenja, pisanje služi da bi se utvrđivala gramatika.
- **AKTIVNOST: RASPOREĐIVANJE UNAPRED ZADATIH PASUSA TEKSTA, SA OBAVEZNIM IDENTIFIKOVANJEM ELEMENATA U TEKSTU KOJI SU IM POMOGLI DA ODREDE ŠTA IDE PRVO, A ŠTA DRUGO.**

ISTI SADRŽAJ – RAZLIČIT „ŽANR“

- Zadatak: ne želiš više da treniraš fudbal, želiš da pređeš na košarku.

Napiši: poruku drugu

poruku treneru

mejl klubu u kojem tražiš da ostaneš član tog kluba, ali da promeniš sport

Važno je da učenik od prvih zadataka pisanja „zna“ da ne piše nastavniku nego da deo instrukcije uvek bude upućivanje na to ko je primalac/čitalac toga što piše.

FORMULACIJA INSTRUKCIJE (TEME)

- Ne: Opiši mesto u kojem živiš
- Da: Turistička organizacija pravi konkurs za izbor najlepšeg teksta o tom mestu. Pošalji svoj opis.
- Ukoliko se dete školuje u sistemu gde je broj reči uobičajen deo instrukcije i pomaže mu da piše, zadati mu i broj reči.

AKTIVNOST: PISANJE SA ŠTOPERICOM

- Imaju 5 minuta da napišu **što više** na neku temu.
- Ne gledaju se gramatičke greške nego fluentnost i izbor leksike, a sankcioniše se ponavljanje istih reči i misli.

UPOTREBA JEZIKA SREDINE

- Učenici dobiju jednostavan tekst na jeziku sredine, npr. sadržaj neke sms poruke ili neko obaveštenje.
- Zadatak: Kako biste to isto preneli na srpskom? – Ne prevođenje u užem smislu nego **prepričavanje na drugom jeziku.**

NA POČETKU PISANJA BEŠE... DIKTAT

- Da li volimo diktat i zašto?
- Prenos akcenta na proklitiku, odvojeno pisanje enklitika, navikavanje učenika na akcenatske celine prirodnim čitanjem!
- Kupio sam novine mami. **Doneo sam joj ih** malopre.

VARIJACIJE DIKTATA

- Diktiranje teksta sa rupama, rupe popunjavaju učenici pišući, idealno prvom rečju koja im padne na pamet slušajući.
- Moja drugarica živi na petom _____ jedne nove _____. Do škole joj _____ 10 minuta peške.

VARIJACIJE DIKTATA

- Hodajući diktat – delovi teksta su na papirima po učionici. Treba otići do papira, zapamtiti taj segment, vratiti se na svoje mesto i zapisati ga.
- Drugi korak – korekcija zapisanog, po logici i prema gramatičkim i svim drugim znanjima.
- Treći korak – nastavnik čita ceo tekst.

ZADATAK ZA UČENIKE

- Da smisle diktat – kao takmičenje u timovima ili samo kao individualni zadatak
- Iskustvo od ove godine koje ću sigurno ponoviti – napravite test na osnovu prvih 5 lekcija iz udžbenika.

-
- Kako organizujete pisanje? Kao školski ili domaći rad?
 - Da li bi dopisivanje moglo da se razvije, npr. među vašim đacima?

HVALA LEPO 😊